

18 בנובמבר, 2024

הנדון: מענקי סיוע לתעשייה בהסתגלות למס הפחמן

ביום 7.11.2024 פרסמה הרשות להשקעות במשרד הכלכלה פנייה להערות הציבור שעניינה פתיחת מסלול סיוע למגזר התעשייה לצורך הסתגלות לעליית מס הבלו ("מס פחמן") שנקבע בהחלטת ממשלה 1261 – "תמחור פליטות מזהמים וגזי חממה" ולהתייעלות המעבר לדלקים חלופיים (לסקירת משרדנו בעניין מס הפחמן).

מסלול הסיוע נקבע בהוראת מנכ"ל 4.79 – סיוע לתעשייה להסתגלות העלייה במס הבלו – מס פחמן ("הוראת המנכ"ל"), לפיה מפעלים העושים שימוש בדלקים מסוג גז טבעי, גט"ד, גפ"מ או מזוט (1%/0.5% גופרית) המשמשים להפקת אנרגיה, יהיו זכאים למענקי סיוע בהסתגלות לעליית מס הפחמן, בכפוף לעמידה בתנאי הוראת המנכ"ל. לעיון בהוראת המנכ"ל ונספחיה לחצו כאן.

להלן יפורטו עיקרי הוראת המנכ"ל:

1. מפעלים הרשאים להגיש בקשת סיוע

מפעל המשתמש בדלקים לצורך פעילותו ואשר מעוניין להגיש בקשת סיוע להסתגלות למס הפחמן ("מפעל" או "מבקש" ו-"בקשת סיוע"), נדרש לעמוד בכל התנאים הבאים:

1.1. המבקש הוא בעל הנהלת חשבונות עצמאית ואינו בעל חשבון מוגבל או מצוי בתהליכי כינוס נכסים או פירוק;

1.2. פעילות ייצורית המזכה בסיוע – פעילותו העיקרית של המבקש היא פעילות ייצורית באחד מהענפים הבאים, אשר מפורטים בסיווג האחד של ענפי הכלכלה של הלמ"ס:¹

1.2.1. ענפי תעשייה (סדר C);

1.2.2. אחד מענפי הכרייה והחציבה המפורטים תחת ענף משנה 089 לסדר B – חציבה וכרייה לנמ"א;

1.2.3. ענף 3830 לסדר E – ענף מחזור והשבת חומרים המהווה עיבוד גרוטאות וחומרי פסולת מתכתיים ואל-מתכתיים ליצירת חומרי גלם משניים.

1.3. היקף שימוש בדלקים – ההיקף המינימלי של שימוש בדלקים בתקופת הבסיס² לא יפחת מערך של 3,489 MMBTU, לפי מנגנון ההמרה שצורף כנספח 1 להוראת המנכ"ל;

1.4. המבקש הגיש דוחות כספיים מבוקרים ומאושרים ביחס לשנה עבורה נקבעה תקופת הבסיס;

1.5. הדלקים משמשים את המבקש למטרות חום (הפקת אנרגיה) ולא למטרות אחרות (כדוגמת

¹ לפירוט הענפים המלא לצורך הוראת המנכ"ל ר' נספח 4 שצורף להוראת המנכ"ל.
² "תקופת הבסיס" – כמפורט בסעיף 3 להלן.

מלאי גיבוי או חירום, שימוש כחומר זינה בתהליך אחר, ייצור חשמל וכו').

2. **תקופת הסיוע** – תקופת הסיוע המקסימלית תעמוד על 6 שנים, החל מיום 1.1.2025 ועד ליום 31.12.2030. לא ניתן יהיה להגיש בקשות לסיוע לאחר 1.1.2030. הסיוע יוענק בגין היום הראשון של הרבעון בו הוגשה בקשת הסיוע.

3. **תקופת הבסיס**

גובה הסיוע ייקבע לפי "תקופת הבסיס" – פרק הזמן של 12 חודשים לחישוב כמות הדלקים ומכסת פליטות פחמן דו-חמצני למפעל, כתלות במועד תחילת פעילות המפעל, או למועד בו החל להשתמש בדלקים כמפורט להלן:

3.1 מפעל שהחל שימוש בדלקים לפני 2022, תקופת הבסיס שלו תהיה שנת 2022;

3.2 מפעל שהחל לפעול בשנת 2022 או 2023 ולמשך 6 חודשים לפחות באותה שנה, תקופת הבסיס שלו תיקבע באופן יחסי עבור 12 חודשים מלאים;³

3.3 מפעל שהחל לפעול משנת 2024 – יורשה להגיש בקשת סיוע לאחר חצי שנה מהמועד בו החל שימוש בדלקים. תקופת הבסיס שלו תיקבע באופן יחסי עבור 12 חודשים, לפי צריכת דלקים ממוצעת של גז טבעי.

4. **תשלומי הסיוע**

4.1 סכום הסיוע יחושב ביחס לכל סוג דלק וביחס לכל שנה בנפרד, לפי נוסחה קבועה המתחשבת בהיקף השימוש השנתי באותו סוג דלק, בעלותו של הבלו באותה שנה, במחיר המס התוספתי לכל סוג דלק ומקדם התייעלות בשיעור של 2.1%.

4.2 סכום הסיוע עבור השנים 2025-2026 יחושב על בסיס מחיר המס התוספתי בגין סוג הדלק שהמפעל השתמש בו בתקופת הבסיס בפועל; סכום הסיוע עבור השנים 2027-2030 יחושב על בסיס מחיר המס התוספתי בגין סוג הדלק החלופי הטוב ביותר שהמבקש יכול היה לעשות בו שימוש,⁴ גם אם המבקש לא שינה בפועל את סוג הדלק בו הוא משתמש.

5. **מענקים בגובה 5 מיליון ש"ח ומעלה**

תשלומי סיוע בגובה 5 מיליון ש"ח ומעלה יותנו בהגשת דיווחים על תשלומי בלו והכנסות מן המענק, ובהגשת אסמכתאות על ביצוע השקעות בהתייעלות אנרגטית או הפחתת גזי חממה ופירוט שיעור ההשקעות כאמור. ככל שהשקעות מבקש הסיוע כאמור קטנות מ-75% מהפער בין גובה המענק לבין גובה הבלו התוספתי אשר שולם בין השנים 2025-2029, יופחת מן המענק של שנת 2030 הפער בין הרווח הכולל שנצבר למבקש לבין ההשקעות שבוצעו על ידו לצורך התייעלותו.

³ לדוגמה: מפעל שפעילות החלה ב-1.4.2023 ועד ליום 31.12.2024 עשה ב-1000 טון מזוט, היקף השימוש בדלקים בתקופת הבסיס יהיה 1,333 טון מזוט (במהלך 9 חודשי פעילותו בשנת 2023 המפעל צרך 1,000 טון מזוט, לכן עבור תקופת בת 12 חודשים תעמוד הצריכה על $12/9 \times 1,000 = 1,333$).
⁴ בסעיף 5.3 להוראת המנכ"ל צרפה טבלה נורמטיבית לקביעת סוג הדלק החלופי הטוב ביותר.

6. "צרכן מרוחק"

- 6.1. סוג הדלק החלופי הטוב ביותר של צרכן המסווג כ- "צרכן מרוחק" כהגדרת רשות הגז הטבעי, עבור השנים 2027-2030 יהיה גפ"מ; לצרכן שאינו מסווג כ- "צרכן מרוחק", סוג הדלק החלופי הטוב ביותר עבור השנים 2027-2030 יהיה גז טבעי או גט"ד.
- 6.2. ככל שרשות הגז תשנה את הגדרת "צרכן מרוחק", הרשות להשקעות תעניק הזדמנות, למבקשים הרלוונטיים, להגיש בקשה לעדכון כתב האישור.
- 6.3. במקרה בו לאחר קבלת כתב האישור חדל מבקש הסיוע מלהיות צרכן מרוחק, תוענק תקופה בת שנתיים ממועד סיווגו כצרכן לא מרוחק ועד לשינוי סוג הדלק החלופי לחישוב הסיוע.

7. המשך דיווח ותשלום

- 7.1. מפעל המקבל סיוע ידווח אחת לשנתיים, תוך 90 יום מסיום השנה, אודות נתוני היקף השימוש בדלקים בפועל בתקופה המדווחת, עלויות ייצור שדווחו לרשות המיסים, והצהרה כי המפעל עודנו פעיל ועומד בתנאי הוראות המנכ"ל.
- 7.2. תשלום הסיוע יחולק באופן שווה למענקים חצי-שנתיים או רבעוניים.
- 7.3. מפעל המקבל סיוע יידרש להוכיח אחת לשנתיים כי עלויות הייצור אשר דווחו לרשות המיסים לא ירדו בהיקף העולה על 15% בהשוואה לדיווח הקודם. ככל שתוצג ירידה העולה על 15%, ועדת הסיוע תהיה רשאית להקטין את היקף הסיוע.

8. לוחות זמנים בהוראת המנכ"ל

- 8.1. המועד האחרון להגשת שאלות בנוגע להוראת המנכ"ל ביום 21.11.2024 בשעה 16:00;
- 8.2. תיקונים להוראת המנכ"ל, ככל שיאושרו, ותשובות לשאלות בנוגע להוראת המנכ"ל, יפורסמו עד ליום 5.12.2024;
- 8.3. הגשת בקשות סיוע במסגרת הוראת המנכ"ל תתאפשר החל מיום 19.12.2024.

סקירה זו ניתנת כשירות ללקוחותינו, האמור בה אינו מהווה משום חוות דעת, ייעוץ משפטי, המלצה או הצעה לפעול בדרך כלשהי. אולגן רוב ושות', עורכי דין אינם נושאים באחריות כלשהי לנכונותם ולדיוקם של הסקירה ופרטיה, ולא יישאו בשום מקרה באחריות לנזק מכל סוג ומין, שייגרם בגין השימוש במידע הכלול בסקירה זו.

בברכה,

צביקה מרקס, עו"ד יובל שאקי, עו"ד

אולגן רוב ושות', עורכי דין